

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji¹⁾ z dnia.....2005 r. w sprawie ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz związku śmierci żołnierzy, którzy pełnili służbę w jednostkach wojskowych podporządkowanych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby

Na podstawie art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. Nr 83, poz. 760, z późn. zm. 2)) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich, w tym sposób ustalania uszczerbku na zdrowiu żołnierzy, którzy pełnili służbę w jednostkach wojskowych podporządkowanych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, zwanych dalej "żołnierzami" oraz związku ich śmierci ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby, sposób ustalania zwiększenia uszczerbku na zdrowiu, terminy badań lekarskich, tryb kierowania na te badania, tryb wydawania orzeczeń i ich zatwierdzania, niezbędne elementy orzeczenia, a także tryb rozpatrywania odwołań i sprzeciwów od tych orzeczeń oraz ich uchylania w trybie nadzoru;
- 2) niezbędną dokumentację lekarską i inne dokumenty, w tym dotyczące przebiegu i warunków służby wojskowej żołnierzy, mogące stanowić podstawę orzeczenia komisji lekarskiej;
- 3) wykaz norm oceny uszczerbku na zdrowiu oraz wzór skierowania do komisji lekarskich, jak również wzory orzeczeń wydawanych przez te komisje w sprawach uszczerbku na zdrowiu lub śmierci żołnierzy wskutek wypadku lub choroby.

Rozdział 2

Właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich

§ 2. 1. Do orzekania o stopniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz związku śmierci żołnierzy ze służbą wojskową są właściwe:

- 1) Rejonowa Komisja Lekarska Biura Ochrony Rządu, zwana dalej "Rejonową Komisją Lekarską";
- 2) Odwoławcza Komisja Lekarska Biura Ochrony Rządu, zwana dalej "Odwoławczą Komisją Lekarską";
- 3) Centralna Komisja Lekarska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zwana dalej "Centralną Komisją Lekarską".

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o "uszczerbku na zdrowiu", rozumie się przez to "stały uszczerbek na zdrowiu" lub "długotrwały uszczerbek na zdrowiu".

§ 3. Do Rejonowej Komisji Lekarskiej należy orzekanie o stopniu uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej lub choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami tej służby oraz o związku śmierci ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby.

§ 4. Do Odwoławczej Komisji Lekarskiej należy rozpatrywanie odwołań od orzeczeń wydanych przez Rejonową Komisję Lekarską oraz zatwierdzanie orzeczeń wydanych przez tę komisję.

§ 5. Do Centralnej Komisji Lekarskiej należy:

- 1) sprawowanie merytorycznego kierownictwa oraz nadzoru nad działalnością Rejonowej Komisji Lekarskiej i Odwoławczej Komisji Lekarskiej w sprawach orzeczniczych, rozstrzyganie kwestii spornych lub nasuwających szczególnie wątpliwości oraz wydawanie w tym przedmiocie wiążących zaleceń;
- 2) rozpatrywanie sprzeciwów od orzeczeń wydanych przez Rejonową i Odwoławczą Komisję Lekarską;

3)rozpatrywanie odwołań od orzeczeń wydanych przez Odwoławczą Komisję Lekarską, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1.

Rozdział 3

Kierowanie do komisji lekarskich

§ 6. Do Rejonowej Komisji Lekarskiej kieruje się z urzędu lub na prośbę osoby ubiegającej się o wydanie orzeczenia lekarskiego.

§ 7. Skierowanie do Rejonowej Komisji Lekarskiej zarządza kierownik komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych wykonującej zadania dysponenta części budżetowej, zwany dalej "organem kierującym".

§ 8. 1. Organ kierujący, kierując żołnierza do Rejonowej Komisji Lekarskiej jest obowiązany przekazać tej komisji wyciąg z przebiegu służby żołnierza oraz wszelkie informacje i dokumenty, które dotyczą wypadku lub zachorowania żołnierza i mogą mieć znaczenie dla ustalenia związku wypadku lub choroby ze służbą wojskową.

2. Na wniosek przewodniczącego Rejonowej Komisji Lekarskiej organ kierujący powinien, w miarę możliwości, dostarczyć komisji również inne dokumenty niezbędne do wydania orzeczenia.

§ 9. Wzór karty skierowania do Rejonowej Komisji Lekarskiej **określa załącznik nr 1** do rozporządzenia.

Rozdział 4

Orzekanie i tryb zatwierdzania orzeczeń

§ 10. 1. Rejonowa Komisja Lekarska wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu badania lekarskiego, wykorzystując w miarę możliwości:

- 1) wyciąg z przebiegu służby wojskowej z akt personalnych żołnierza;
- 2) opinię służbowo-lekarską uwzględniającą dane dotyczące stanu zdrowia żołnierza w przebiegu służby oraz warunki szkodliwe na stanowiskach służbowych;
- 3) historie leczenia ambulatoryjnego i szpitalnego chorób;
- 4) wyniki pomiarów czynników szkodliwych występujących w danym środowisku służby;
- 5) książkę zdrowia żołnierza;
- 6) protokół powypadkowy.

2. W uzasadnionych przypadkach Rejonowa Komisja Lekarska może wydać orzeczenie wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

3. Orzeczenie wydaje się niezwłocznie po skompletowaniu dokumentacji i po przeprowadzeniu niezbędnych badań.

4. Rejonowa Komisja Lekarska orzeka o stopniu uszczerbku na zdrowiu z urzędu, jeżeli podczas badania stwierdziła chorobę powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

5. Jeżeli Rejonowa Komisja Lekarska nie może wydać orzeczenia z powodu braku dostatecznych dowodów, w szczególności dotyczących schorzeń i śmierci oraz jej związku ze służbą wojskową, powiadamia o tym zainteresowaną osobę, informując ją o konieczności dostarczenia dokumentów będących w jej posiadaniu, w terminie nieprzekraczającym 14 dni. Rejonowa Komisja Lekarska może także wystąpić do organu kierującego o dostarczenie brakujących dokumentów w terminie nieprzekraczającym 14 dni.

6. Po upływie terminu wyznaczonego do dostarczenia brakujących dokumentów Rejonowa Komisja Lekarska może wydać orzeczenie na podstawie posiadanych dokumentów.

§ 11. 1. Stopień uszczerbku na zdrowiu ustala się w procentach, według stanu zdrowia żołnierza w dniu wydania orzeczenia, zgodnie z "Wykazem ustalającym normy oceny uszczerbku na zdrowiu", **stanowiącym załącznik nr 2** do rozporządzenia.

2. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu albo układu, których funkcje przed wypadkiem lub chorobą były już wcześniej upośledzone, stopień uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy pomiędzy stopniem uszczerbku na zdrowiu po wypadku lub przebyciu choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej a stopniem upośledzenia istniejącego wcześniej. Jeżeli nie jest możliwe określenie, w jakim stopniu organ, narząd albo układ były upośledzone przed wypadkiem lub chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, przyjmuje się, że wcześniejszego upośledzenia funkcji nie było.

3. Przy wielomiejscowych uszkodzeniach kończyny lub jej części, ogólny stopień uszczerbku na zdrowiu równa się sumie procentów uszczerbku ustalonych dla poszczególnych uszkodzeń, z tym że procent ten nie może być wyższy od procentu przewidzianego dla utraty uszkodzonej kończyny lub jej części.

4. Jeżeli wypadek albo choroba pozostająca w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej spowodowały uszkodzenie kilku kończyn, narządów albo układów, ogólny stopień uszczerbku na zdrowiu równa się sumie procentów uszczerbków ustalonych dla poszczególnych uszkodzeń, z ograniczeniem do 100 %.

5. Jeżeli procent uszczerbku na zdrowiu określony jest w wykazie, o którym mowa w ust. 1, w granicach od - do, przy ustalaniu stopnia uszczerbku na zdrowiu należy brać pod uwagę obraz kliniczny, stopień uszkodzenia czynności organu, narządu albo układu oraz towarzyszące powikłania.

6. Jeżeli dla danego przypadku brak jest odpowiedniej pozycji w wykazie, o którym mowa w ust. 1, należy ocenić ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można przy tym ustalić stopień uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji tego wykazu.

§ 12. 1. Związek śmierci żołnierza ze służbą wojskową wskutek wypadku ustala się na podstawie akt postępowania powypadkowego i dokumentacji lekarskiej.

2. Związek śmierci żołnierza ze służbą wojskową wskutek choroby ustala się na podstawie dokumentacji lekarskiej oraz opisu przebiegu i warunków pełnienia służby przez żołnierza.

§ 13. 1. Orzeczenie Rejonowej Komisji Lekarskiej dotyczące ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu żołnierza powinno:

- 1) zawierać określenie następstw wypadku lub rozpoznanie choroby, łącznie z towarzyszącymi powikłaniami;
- 2) określać procentowy stopień uszczerbku na zdrowiu;
- 3) ustalać, czy stwierdzony uszczerbek na zdrowiu żołnierza pozostaje w związku ze służbą wojskową.

2. Wzór orzeczenia w sprawie ustalenia dla celów odszkodowawczych uszczerbku na zdrowiu **określa załącznik nr 3** do rozporządzenia.

3. Orzeczenie dotyczące żołnierza zmarłego powinno:

- 1) zawierać określenie przyczyny śmierci;
- 2) ustalać, czy śmierć żołnierza pozostaje w związku ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby.

4. Wzór orzeczenia w sprawie ustalenia związku śmierci ze służbą wojskową **określa załącznik nr 4** do rozporządzenia.

§ 14. Orzeczenia, o których mowa w § 13 ust. 1 i 3, powinny ponadto zawierać:

- 1) uzasadnienie;
- 2) podpisy wszystkich członków komisji biorących udział w wydaniu orzeczenia oraz pieczęć urzędową komisji.

§ 15. Rejonowa Komisja Lekarska orzekając o związku choroby ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, kieruje się kryteriami zawartymi w wykazie chorób określonym na podstawie art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą

wojskową, zwanej dalej "ustawą".

§ 16. 1. Rejonowa Komisja Lekarska orzeka w składzie trzech lekarzy, z których jeden pełni rolę przewodniczącego składu orzekającego. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie komisji.

2. Członek Rejonowej Komisji Lekarskiej mający odrębne zdanie, może wnieść na piśmie sprzeciw od orzeczenia z podaniem uzasadnienia. Przewodniczący Rejonowej Komisji Lekarskiej przesyła ten sprzeciw łącznie z orzeczeniem i pozostałymi dokumentami do Centralnej Komisji Lekarskiej, która jest obowiązana zająć stanowisko w sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprzeciwu.

§ 17. Po wydaniu orzeczenia, przewodniczący Rejonowej Komisji Lekarskiej zawiadamia o jego treści, na piśmie, osobę zainteresowaną.

§ 18. 1. Orzeczenia Rejonowej Komisji Lekarskiej, o których mowa w § 13 ust. 1 i 3, po upływie terminu do wniesienia odwołania, określonego w przepisach wskazanych w § 20 ust. 1, przesyła się do Odwoławczej Komisji Lekarskiej w celu zatwierdzenia.

2. W razie niezatwierdzenia orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, Odwoławcza Komisja Lekarska:

1) wydaje nowe orzeczenie albo

2) zarządza ponowne rozpatrzenie sprawy i wydanie nowego orzeczenia przez Rejonową Komisję Lekarską.

3. Orzeczenie zatwierdzone jest ostateczne.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, zainteresowanej osobie przysługuje odwołanie do Centralnej Komisji Lekarskiej.

5. Orzeczenie doręcza się zainteresowanemu żołnierzowi, a w razie śmierci żołnierza - osobie uprawnionej do odszkodowania, wymienionej w art. 12 ustawy.

§ 19. 1. Treść orzeczenia wpisuje się do księgi orzeczeń komisji lekarskiej oraz do książki zdrowia emeryta lub rencisty wojskowego, jeżeli taką książeczkę przedstawi.

Rozdział 5

Rozpatrywanie odwołań i sprzeciwów

§ 20. 1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji służy stronie odwołanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.3)).

2. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem komisji, która wydała orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia wymienionego w § 17 do:

1) Odwoławczej Komisji Lekarskiej,

2) Centralnej Komisji Lekarskiej - w przypadkach, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1,

§ 21. 1. Komisja lekarska właściwa do rozpatrzenia odwołania, rozpatruje odwołanie w składzie trzech lekarzy, z których jeden pełni rolę przewodniczącego składu orzekającego.

2. Komisja lekarska, o której mowa w ust. 1, rozpatrująca odwołanie, orzeka na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach orzeczniczo-lekarskich. W razie potrzeby, komisja może przeprowadzić ponowne badanie lekarskie, a także skierować badanego na obserwację szpitalną. Komisja może również przeprowadzić dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania komisji, która wydała orzeczenie.

§ 22. Przepis § 21 stosuje się odpowiednio do rozpatrywania sprzeciwów.

§ 23. 1. Komisja lekarska, która wydała orzeczenie w trybie określonym w § 18 ust. 2, § 21 lub § 22, zawiadamia na piśmie właściwą komisję lekarską o utrzymaniu w mocy orzeczenia lub jego uchynieniu oraz o trybie wydania nowego orzeczenia; do

komisji przesyła się również nowe orzeczenie oraz dokumentację orzecznico-lekarską.

2. Przewodniczący komisji lekarskiej, która wydała orzeczenie w trybie określonym w § 18 ust. 2, § 21 lub § 22, przesyła orzeczenie osobie badanej, organowi właściwemu do ustalania prawa do odszkodowania, a także wojskowemu organowi emerytalnemu.

Rozdział 6

Uchylenie orzeczeń komisji lekarskich w trybie nadzoru

§ 24. 1. Centralna Komisja Lekarska może w trybie nadzoru uchylić każde orzeczenie komisji lekarskiej niezgodne z prawem lub wydane z pominięciem istotnych okoliczności faktycznych.

2. O uchyleniu orzeczenia zawiadamia się badanego żołnierza, organ kierujący, organ odszkodowawczy oraz komisję, której orzeczenie uchylono, a także właściwy organ emerytalny.

3. W razie uchylenia orzeczenia komisji lekarskiej w trybie, o którym mowa w ust. 2, Centralna Komisja Lekarska zarządza ponowne rozpatrzenie sprawy przez wyznaczoną komisję lekarską udzielając jej wiążących zaleceń.

4. Wyznaczona komisja lekarska wydając nowe orzeczenie zawiadamia o tym badanego żołnierza, komisję lekarską, której orzeczenie zostało uchylone, Centralną Komisję Lekarską, organ kierujący, organ odszkodowawczy, a także właściwy organ emerytalny.

§ 25. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wystąpić do Centralnej Komisji Lekarskiej z wnioskiem o uchylenie każdego orzeczenie komisji lekarskiej, jeżeli orzeczenie to budzi wątpliwości co do zgodności z prawem i zasadami orzecznictwa lekarskiego lub też zostało wydane z pominięciem istotnych okoliczności faktycznych, albo też w razie dostarczenia przez badanego nowych istotnych dokumentów w sprawie, które mogą wpłynąć na zmianę treści orzeczenia.

2. Centralna Komisja Lekarska rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 30 dni. Przepisy § 21 - 24 stosuje się odpowiednio.

3. Centralna Komisja Lekarska powiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wyniku rozpatrzenia wniosku.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

W porozumieniu:

Minister Polityki Społecznej

1) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 134, poz. 1436 i Nr 283, poz. 2818 oraz z 2005 r. Nr 19, poz. 164)

2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. Nr 179, poz. 1750 i z 2005 r. Nr 130, poz. 1085.

3)Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 78, poz. 682.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz związku śmierci żołnierzy, którzy pełnili służbę w jednostkach wojskowych podporządkowanych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. Nr 83, poz. 760 i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1085) w brzmieniu nadanym przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.

Po likwidacji jednostek wojskowych MSWiA z dniem 31.12.2001 r. straciły również moc przepisy stanowiące podstawę funkcjonowania wojskowych komisji lekarskich MSWiA. Natomiast do Ministra SWiA nadal wpływały wnioski byłych żołnierzy o skierowanie do komisji lekarskich w celu wydania stosownego orzeczenia o trwałym uszczerbku na zdrowiu. Dokonana nowelizacja ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. wskazuje komisje lekarskie funkcjonujące w Biurze Ochrony Rządu, jako właściwe do orzekania byłych żołnierzy resortu.

Stosownie do upoważnienia z art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r., w projekcie rozporządzenia określono w szczególności: właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich BOR, w tym sposób ustalania uszczerbku na zdrowiu ww. żołnierzy oraz związku ich śmierci ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby, sposób ustalania zwiększenia uszczerbku na zdrowiu, terminy badań lekarskich, tryb kierowania na te badania, tryb wydawania orzeczeń i ich zatwierdzania, niezbędne elementy orzeczenia, a także tryb rozpatrywania odwołań i sprzeciwów od tych orzeczeń oraz ich uchylania w trybie nadzoru oraz niezbędną dokumentację lekarską i inne dokumenty mogące stanowić podstawę orzeczenia komisji lekarskiej. Ponadto, w projekcie określono wykaz norm oceny uszczerbku na zdrowiu oraz wzór skierowania do komisji lekarskich - analogiczny jak w odniesieniu do żołnierzy pełniących służbę w resorcie obrony narodowej - jak również wzory orzeczeń wydawanych przez te komisje w sprawach uszczerbku na zdrowiu lub śmierci żołnierzy wskutek wypadku lub choroby.

Jednocześnie należy wskazać, że projektowany akt normatywny nie odbiega w sposób zasadniczy od uregulowań rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 sierpnia 2003 r. w sprawie ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz związku śmierci żołnierzy ze służbą wojskową wskutek wypadku lub choroby (Dz. U. Nr 163, poz. 1578), uwzględniając jedynie specyfikę działania komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty na które oddziałuje projekt rozporządzenia.

Projekt określa zasady i tryb orzekania o trwałym uszczerbku na zdrowiu żołnierzy byłych jednostek wojskowych podporządkowanych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji przez komisje lekarskie Biura Ochrony Rządu.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt nie wymaga zaopiniowania przez partnerów społecznych i związki zawodowe w związku z tym nie był przekazany do konsultacji.

3. Wpływ projektu na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, nie będzie także miało wpływu na sektor finansów publicznych, bowiem projektowana regulacja nakłada dodatkowe obowiązki na już funkcjonujące w strukturze resortu spraw wewnętrznych i administracji komisje lekarskie. Jednocześnie średniorocznie do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wpływa kilkanaście wniosków o skierowanie do właściwej komisji lekarskiej, dlatego też wykonywanie nowych zadań nie będzie związane z poważnym obciążeniem komisji BOR.

b) rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny:

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.